

5. 9. Člověk a svět práce

5. 9. 1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět praktické činnosti rozvíjí u žáků motorické a tvořivé schopnosti a dovednosti. Umožňuje žákům získat základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí. Žáci se učí plánovat a organizovat svoji pracovní činnost, poznávají vybrané materiály, jejich vlastnosti, učí se používat vhodné nástroje, a pomůcky. Osvojují si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Učí se udržovat pořádek na pracovním místě.

V prvním období (1.-3. ročník) je kladen největší důraz na vytvoření pozitivního vztahu k pracovním činnostem, vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, stavebnic, ovládá slušné stolování a pečuje o nenáročné rostliny.

Ve druhém období (4.-5. ročník) je schopen pracovat dle slovního návodu, předlohy, náčrtu, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní, provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování, umí samostatně připravit jednoduchý pokrm a dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.

Na druhém stupni se žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu.

V závislosti na věku žáka se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Časové vymezení předmětu

Předmět praktické činnosti je vyučován jako samostatný předmět v 1. až 8. ročníku s hodinovou dotací 1 hodina týdně.

třída	první	druhá	třetí	čtvrtá	pátá	šestá	sedmá	osmá	devátá
dotace	1	1	1	1	1	1	1	1	-

Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se užívají tyto formy a metody práce:

- výklad učitele
- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- samostatná práce
- skupinová práce

Evaluační nástroje:

- pozorování žáka
- hodnocení výtvorů žáka

Mezipředmětové vztahy v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce

- *prvouka*: výroba pomůcek (např. dopravní značky)
- *matematika*: měření, prostorová představivost, modelování těles, přímky

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- zdokonalujeme dovednosti týkající se spolupráce v týmu
- vedeme žáky k respektování názoru druhých, ke vzájemné diskusi
- vedeme žáka ke komunikaci se spolužáky a s učiteli, k umění naslouchat a reagovat na obsah sdělení

Výchova demokratického občana

- učíme žáky vhodnou formou prezentovat své názory a postoje

Environmentální výchova

- vedeme žáky k třídění odpadu
- vedeme žáky k ochraně živ. prostředí, pracujeme s přírodninami

Mediální výchova

- učíme žáky využívat podněty přicházející z médií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky poznávat, zpracovávat a tvořit
- vedeme žáky k plánování a k organizaci práce
- učíme žáky pracovat s vybranými materiály a nástroji

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme schopnost řešit problémy, které se při práci vyskytnou
- rozvíjíme u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k diskusi při skupinových pracích
- rozvíjíme u žáků schopnost respektovat názory druhých
- vedeme žáky prezentaci a k obhajobě svých názorů
- rozvíjíme u žáků schopnost vzájemné pomoci a kooperace

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vhodnému formulování a vyjadřování svých myšlenek
- učíme žáky popisovat postup práce

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování daných pravidel a k utváření pracovních a bezpečnostních návyků
- vedeme žáky k používání různých materiálů
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- dbáme na správné a zodpovědné zacházení s pracovními pomůckami